

การพัฒนาตัวแบบกิจกรรมกีฬาและนันทนาการเพื่อส่งเสริม การมีส่วนร่วมของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

Sports and Recreation Activities Development Model For Enhancing Participation of Students At Prince of Songkla University Pattani Campus

นัทธี บุญจันทร์
มหาวิทยาลัยศรีปทุม

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ ศึกษากิจกรรมกีฬาและกิจกรรมนันทนาการที่พึงประสงค์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี และพัฒนาตัวแบบกิจกรรมกีฬาและกิจกรรมนันทนาการเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เพื่อการวิจัยเชิงปริมาณเป็นนักศึกษา จำนวน 400 คน และใช้การเลือกแบบเจาะจงเพื่อการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นผู้บริหารมหาวิทยาลัย จำนวน 5 คน นักวิชาการอุดมศึกษาจำนวน 5 คน และประธานชมรมและกรรมการชมรมกีฬาและนันทนาการ จำนวน 15 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพปัญหาในการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาและนันทนาการโดยนักศึกษาพบปัญหาในการเข้ามามีส่วนร่วมการจัดกิจกรรมแข่งขันกีฬาที่มุ่งเน้นเพื่อความสุขสนุกสนาน การจัดกิจกรรมกีฬาที่มุ่งเน้นเพื่อสุขภาพ การมีส่วนร่วมจัดตั้งชมรมกีฬาและนันทนาการ
2. กิจกรรมกีฬาที่นักศึกษาพึงประสงค์ คือ แบดมินตัน วอลเลย์บอล เปตอง บาสเกตบอล วูตวู้ และกิจกรรมนันทนาการที่นักศึกษาพึงประสงค์คือกิจกรรมนันทนาการงานอดิเรก กิจกรรมนันทนาการนอกเมืองและกลางแจ้ง กิจกรรมนันทนาการทางสังคม กิจกรรมนันทนาการการท่องเที่ยวทัศนศึกษา กิจกรรมนันทนาการดนตรีและร้องเพลง
3. ตัวแบบกิจกรรมกีฬาจากผลการวิจัยประกอบด้วย กิจกรรมกีฬาสากลที่นักศึกษามีความต้องการ คือ ฟุตบอล วอลเลย์บอล ตะกร้อ วูตวู้ ฟุตซอล บาสเกตบอล และกิจกรรมกีฬาพื้นบ้าน เช่น ปั่นจักสีลัด แข่งเรือกอล และ แข่งขันนกเขาชวาเสียง และตัวแบบกิจกรรมนันทนาการที่นักศึกษามีความต้องการ คือ

กิจกรรมนันทนาการดนตรีและร้องเพลง กิจกรรมนอกเมืองและกลางแจ้ง กิจกรรมนันทนาการทางสังคม กิจกรรมการพัฒนาสุขภาพและกลุ่มสัมพันธ์ กิจกรรมงานอดิเรกการใช้เวลาว่าง กิจกรรมท่องเที่ยวทัศนศึกษา และกิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน เช่น ดิเกฮูลู รำตาลีก็ปีต ร้องอนาซีส ร้องเง้ง งานเมาลิด กวนอาซูรอ โดยนักศึกษามีความต้องการการมีส่วนร่วมในการประเพณีการจัดกิจกรรมและการปฏิบัติในฐานะผู้ชม สำหรับช่วงเวลาในการจัดกิจกรรมควรจัดในช่วงวันจันทร์ถึงวันศุกร์ เวลา 16.00-18.00 น. ซึ่งจะต้องเป็น กิจกรรมที่สอดคล้องกับหลักปฏิบัติทางศาสนาและวัฒนธรรมของนักศึกษาที่นับถือศาสนาอิสลามที่มี จำนวน 80 เปอร์เซ็นต์ ในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ทั้งนี้มหาวิทยาลัยจะต้องเป็นผู้ให้การสนับสนุนในด้านต่างๆ เช่น บุคลากร งบประมาณ และสถานที่

คำสำคัญ: การพัฒนา/การมีส่วนร่วม

Abstract

This research was conducted to examine problems and needs of sports and recreations participation and preferable sports and recreations of students at Prince of Songkla University, Pattani campus and to develop sports and recreations model in order to enhance the students' participation. The samples for quantitative study were 400 students drawn by stratified random sampling, while administrators, 5 academicians and 15 Sports and Recreations Club leaders and committee members were drawn by purposive sampling for qualitative study. The research instruments included questionnaires and interview forms. Percentage, frequency, mean, standard deviation and data analysis were used in analyzing data. The findings were as follows.

1) Two problems in attending the sports and recreation activity in both competitive sport activities for pleasure and sport activities for good health and fitness which the university students. and the problem in founding the sports clubs.

2) The sports activities which the university students desired are badminton, volleyball, petanque, basketball, swimming. and the recreations activities which the university students desired are were hobby, off-campus/outdoor activities, social recreations, field trips or study tours, music and singing.

3) Regarding to the sports models, students' preferred able international sports were football, volleyball, takraw, swimming, futsal and basketball while their preferred local sports included such sports as Pencak Silat, Kolae boat race and dove singing contests. As for recreation models, students' preferable activities were music and singing,

outdoor and off-campus activities, social recreation, health enhancement and dynamics group, leisure time activities, field trips , study tours, as well as folk performances like ‘likay hulu’, ‘rabum talikipas’ or fan dance, ‘nasheed’singing, ‘rong-ngeng’ dance, Maulid festival, and ‘asura’ making. Besides being spectators, they wanted to participate in evaluating the activity organization. The appropriate time for the activities should be on weekdays at 4-6 pm. and must also be in accordance with their religious practices and the culture of those students who are Muslim, which is the majority group (80 percent) in Prince of Songkla University, Pattani Campus, Moreover, the personal staff, the budget and venues must be supported by the University.

Keywords: DEVELOPMENT/PARTICIPATION

บทนำ

สถาบันอุดมศึกษาทั่วประเทศนั้นมีบทบาทหน้าที่และเป้าหมายเดียวกัน แต่มีแนวทางในการดำเนินงานที่แตกต่างกันในบางบริบท ตามปัจจัยแวดล้อมของแต่ละสถาบันเพื่อให้สถานิสิต-นักศึกษาได้มีโอกาสทำกิจกรรมร่วมกันเป็นการแลกเปลี่ยนมุมมองและประสบการณ์ในการทำงาน รวมทั้งเป็นการรวมพลังอย่างสร้างสรรค์ของนิสิต-นักศึกษาในฐานะเยาวชนผู้จะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติ จะได้มีโอกาสสร้างความร่วมมือระหว่างกันและเป็นการพัฒนาศักยภาพของนิสิตนักศึกษา รวมทั้งองค์กรสถานักศึกษาด้วย อันจะเป็นการฝึกฝนและเติมเต็มความเป็นบัณฑิตที่มีจิตสำนึกเพื่อสังคมในการออกไปพัฒนาสังคมและประเทศชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2550)

กิจกรรมกีฬาและนันทนาการเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญต่อการพัฒนานิสิต-นักศึกษาในสถาบันการศึกษา ซึ่งมีนิสิต-นักศึกษาจำนวนมากที่ไม่ได้ให้ความสำคัญในกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ และหากกิจกรรมกีฬาและนันทนาการไม่เป็นไป

ตามความต้องการหรือไม่น่าสนใจโอกาสที่นิสิต-นักศึกษาจะเข้าร่วมจึงมีความเป็นไปได้น้อยมาก ในปัจจุบันจำนวนนักศึกษาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2545 เป็นต้นมา จนขณะนี้ นักศึกษามีจำนวนมากถึง 8,000 กว่าคน และนักศึกษาส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม 80 เปอร์เซ็นต์ (รายงานประจำปีฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, 2553) ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยที่ตั้งอยู่ในพื้นที่พหุวัฒนธรรมมีความแตกต่างทางสังคมวัฒนธรรมและวิถีการดำรงชีวิต ส่งผลต่อการจัดกิจกรรมต่างๆ ของกองกิจการนักศึกษาในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ไม่ได้รับความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรมจากนักศึกษาที่นับถือศาสนาอิสลาม เช่น กิจกรรมการไหว้ครูของมหาวิทยาลัย การแข่งขันกีฬาและประกวดเชียร์ของนักศึกษา กิจกรรมการแสดงตามเทศกาลต่างๆ ซึ่งจากการจัดกิจกรรมกีฬาและนันทนาการในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ที่ผ่านมาไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร และจากงานวิจัยของยุทธพงศ์ ยุคนธร, 2543 และสุทธิวรรณ กิตตินรินทร์กุล, 2545 พบว่าสาเหตุที่ไม่ได้รับความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา กิจกรรมกีฬาและนันทนาการมีข้อจำกัดทางศาสนา ส่งผลให้นักศึกษาเข้าร่วมน้อยมากและนักศึกษาไม่ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกีฬาและนันทนาการระหว่างอยู่ในมหาวิทยาลัย และจากสาเหตุที่นักศึกษาต้องเรียนในช่วงตอนเย็น ซึ่งนักศึกษาที่เรียนในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ต้องใช้เวลาในการเรียนมากกว่าปกติจึงไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ (นิฟาริด ระเด่นอาหมัด, 2554)

จากสาเหตุและความสำคัญดังกล่าวเพื่อให้การดำเนินงานด้านกิจกรรมกีฬาและนันทนาการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและตอบสนองต่อความต้องการของนักศึกษาอย่างแท้จริง และสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานการอุดมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และสภาพของวัฒนธรรมท้องถิ่น ชุมชนที่เหมาะสมในบริบทของพื้นที่พหุวัฒนธรรม และเพื่อเป็นการพัฒนากิจกรรมกีฬาและนันทนาการของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ให้มีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย ซึ่งกระบวนการในการให้ได้ว่าซึ่งข้อมูลนั้นถือได้ว่าเป็นกิจกรรมที่มีบทบาทสำคัญยิ่งผู้วิจัยในฐานะที่เป็นอาจารย์ผู้สอนและเป็นที่ปรึกษาในการจัดกิจกรรมกีฬาและนันทนาการของนักศึกษา จึงเห็นความสำคัญที่จะศึกษาต้นแบบกิจกรรมกีฬาและนันทนาการเพื่อการมีส่วนร่วมของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาและนันทนาการของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
2. เพื่อศึกษากิจกรรมกีฬาและกิจกรรมนันทนาการที่พึงประสงค์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
3. เพื่อพัฒนาตัวแบบกิจกรรมกีฬาและกิจกรรมนันทนาการที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

นิยามศัพท์

ตัวแบบ หมายถึง การดำเนินงานกิจกรรมกีฬาและนันทนาการที่เป็นต้นแบบของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีเพื่อช่วยให้นักศึกษาไทยพุทธและไทยมุสลิม มีส่วนร่วมในกิจกรรมกีฬาและนันทนาการมากขึ้น

การมีส่วนร่วม หมายถึง การที่นักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เข้ามามีส่วนร่วมกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ

วิธีการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการดำเนินการวิจัยเชิงผสมผสาน คือ การดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพร่วมกับการดำเนินการวิจัยเชิงปริมาณโดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่
 - 1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยกำหนดประชากร ดังนี้

1.1.1 ผู้บริหารของมหาวิทยาลัย
ประชากรได้จากวิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง
(Purposive Sampling) จากประชากรทั้งหมดที่
เป็นผู้บริหาร ประกอบด้วย รองอธิการบดีวิทยาเขต
ปัตตานี รองอธิการบดีฝ่ายพัฒนานักศึกษาและ
วัฒนธรรม ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายพัฒนานักศึกษา
และวัฒนธรรม ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายบริหาร และ
ผู้อำนวยการศูนย์กีฬา จำนวน 5 คน

1.1.2 นักวิชาการอุดมศึกษาใน
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
จากประชากรที่ทำหน้าที่ด้านกิจกรรมนักศึกษา
โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)
ได้ จำนวน 5 คน

1.1.3 ประธานชมรมและกรรมการ
ชมรมกีฬาและนันทนาการ ในมหาวิทยาลัยสงขลา
นครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี โดยประชากรได้จาก
วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive
Sampling) ได้จำนวน 15 คน

1.1.4 ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความ
เชี่ยวชาญในสาขาการกีฬาและนันทนาการ จำนวน
5 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิง
ปริมาณ โดยการใช้แบบสอบถาม

นักศึกษากลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มจาก
ประชากรทั้งหมดของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตปัตตานี จำนวนทั้งสิ้น 8,000 คน โดย
อาศัยเกณฑ์การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ
เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้
กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน จากนั้นใช้วิธีการสุ่ม
แบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling)
ตามคณะโดยแบ่งเป็นชั้นปีที่ 2 ถึง ปีที่ 4 และชั้นปี

อื่นๆ ที่มีรหัสนักศึกษา 54 ลงมา โดยกำหนด
สัดส่วนและวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random
Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

- แบบสอบถามเกี่ยวกับกิจกรรมกีฬา
และนันทนาการได้ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92
- แบบสัมภาษณ์เชิงลึก แบบมีโครงสร้าง
- การสนทนากลุ่ม (Focus group)

ผู้ทรงคุณวุฒิโดยนำข้อมูลจากเชิงปริมาณและ
ข้อมูลจากเชิงคุณภาพเพื่อสรุปประเด็นในการ
พัฒนาตัวแบบกิจกรรมกีฬาและนันทนาการเพื่อ
ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักศึกษามหาวิทยาลัย
สงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

3. การวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาร์วีย์ละ ค่าเฉลี่ย
($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การสร้าง
ข้อสรุปเนื้อหา (Data Analytic)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปตามวัตถุประสงค์ของการ
วิจัยได้ดังนี้

1. ปัญหาการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกีฬา
ของนักศึกษา ซึ่งนักศึกษาพบกับปัญหาในการเข้า
มามีส่วนร่วมในกิจกรรมกีฬาอยู่ในระดับปานกลาง
เช่น นักศึกษาพบปัญหาการเข้าร่วมการจัดกิจกรรม
แข่งขันกีฬาที่มุ่งเน้นเพื่อสุขภาพอยู่ในระดับ
ปานกลางโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.17 ปัญหาการ
เข้าร่วมการจัดกิจกรรมแข่งขันกีฬาที่มุ่งเน้นเพื่อ
ความสนุกสนานหรือพักผ่อนอยู่ในระดับปานกลาง
โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.24 ปัญหาในการมีส่วนร่วม
การจัดตั้งชมรมกีฬาในมหาวิทยาลัย ($\bar{X}$ =2.92)
ปัญหาการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาในฐานะนักกีฬา

($\bar{X} = 2.80$) และปัญหาการมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรมกีฬาของมหาวิทยาลัย ($\bar{X} = 2.86$) และนักศึกษาพบปัญหาการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนันทนาการในมหาวิทยาลัย อยู่ในระดับปานกลาง เช่น ปัญหาการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการในการมีส่วนร่วมจัดตั้งชมรมกิจกรรมนันทนาการในมหาวิทยาลัย ($\bar{X} = 2.92$) ปัญหาการมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรมนันทนาการของมหาวิทยาลัย ($\bar{X} = 2.90$) ปัญหาที่ไม่สามารถปฏิบัติกิจกรรมนันทนาการให้สอดคล้องกับปฏิทินการศึกษาของมหาวิทยาลัย ($\bar{X} = 2.99$)

ความต้องการการมีส่วนร่วมพบว่านักศึกษามีความต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมกีฬาอยู่ในระดับมาก เช่น ความต้องการเข้ามามีส่วนร่วมการจัดตั้งชมรมกีฬาในมหาวิทยาลัย ($\bar{X} = 3.69$) ความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาในฐานะนักกีฬา ($\bar{X} = 3.62$) ความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาในฐานะผู้ตัดสินกีฬา ($\bar{X} = 3.43$) และความต้องการมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรมกีฬาของมหาวิทยาลัย ($\bar{X} = 3.6^2$) และความต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมนันทนาการในมหาวิทยาลัย อยู่ในระดับมาก เช่น ความต้องการมีส่วนร่วมจัดตั้งชมรมนันทนาการในมหาวิทยาลัย ($\bar{X} = 3.62$) ความต้องการมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรมนันทนาการของมหาวิทยาลัย ($\bar{X} = 3.53$) ความต้องการมีส่วนร่วมการประเมินผลการจัดกิจกรรมนันทนาการ ($\bar{X} = 3.65$)

2. กิจกรรมกีฬาที่นักศึกษาพึงประสงค์อยู่ในระดับมาก 5 อันดับแรก มีดังนี้ แบดมินตัน ($\bar{X} = 4$) วอลเลย์บอล ($\bar{X} = 3.81$) เปตอง ($\bar{X} = 3.70$) บาสเกตบอล ($\bar{X} = 3.59$) ว่ายน้ำ ($\bar{X} = 3.58$) และกิจกรรมนันทนาการที่นักศึกษาพึงประสงค์อยู่ในระดับมาก 5 อันดับแรกคือ กิจกรรมนันทนาการงานอดิเรก ($\bar{X} = 3.63$) นันทนาการนอกเมือง/กลางแจ้ง ($\bar{X} = 3.63$) นันทนาการทางสังคม ($\bar{X} = 3.60$) กิจกรรมนันทนาการการท่องเที่ยวทัศนศึกษา ($\bar{X} = 3.49$) กิจกรรมนันทนาการการดนตรีและร้องเพลง ($\bar{X} = 3.48$)

3. ตัวแบบกิจกรรมกีฬาและนันทนาการเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ผู้วิจัยดำเนินการสรุปข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ และการสรุปข้อมูลจากการประชุมผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านกีฬาและนันทนาการ เพื่อกำหนดตัวแบบกิจกรรมกีฬาและนันทนาการเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี และสามารถนำไปปฏิบัติได้ตามบริบทของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ซึ่งตัวแบบกิจกรรมกีฬาและนันทนาการเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้สามารถสรุปได้ดังภาพประกอบที่ 1

ภาพประกอบที่ 1 ตัวแบบกิจกรรมกีฬาและนันทนาการเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักศึกษา

อภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาและนันทนาการของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

นักศึกษาพบกับปัญหาในการเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ จากปัญหาการเข้าร่วมการจัดกิจกรรมแข่งขันกีฬาที่มุ่งเน้นเพื่อสุขภาพ ปัญหาในการมีส่วนร่วมการจัดตั้งชมรมกีฬาและนันทนาการในมหาวิทยาลัย ปัญหาการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาในฐานะนักกีฬา และปัญหาการมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรมกีฬาและนันทนาการของมหาวิทยาลัย

ทั้งนี้เนื่องมาจากในการเข้ามามีส่วนร่วมกิจกรรมกีฬาและนันทนาการมีนักศึกษาเพียงกลุ่มหนึ่งที่เป็นตัวแทนนักศึกษาที่เป็นผู้ดำเนินกิจกรรมต่างๆ จึงพบกับปัญหาในการเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมกีฬาอยู่ในระดับปานกลาง

ความต้องการการมีส่วนร่วมพบว่านักศึกษามีความต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมกีฬาและนันทนาการอยู่ในระดับมาก เช่น ความต้องการเข้ามามีส่วนร่วมการจัดตั้งชมรมกีฬาและนันทนาการในมหาวิทยาลัย ความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาในฐานะนักกีฬา ความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาในฐานะผู้ตัดสินกีฬา และความต้องการมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรมกีฬาและนันทนาการของมหาวิทยาลัย ซึ่งสอดคล้องกับกรรข อุตตวิริยะนุภาพ (2550) ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนิสิตนักศึกษากับการพัฒนาตนเองของนิสิตนักศึกษาในกรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัยสรุปได้ว่า 1) นิสิตนักศึกษาใช้เวลาใน

การมีส่วนร่วมในกิจกรรมโดยเฉลี่ย 13.09 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และมีคะแนนการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนิสิตนักศึกษาอยู่ในระดับมีส่วนร่วมปานกลาง 2) นิสิตนักศึกษามีคะแนนในการพัฒนาตนเองโดยรวมอยู่ในระดับมีการพัฒนามาก โดยนิสิตนักศึกษามีคะแนนการพัฒนาตนเองอยู่ในระดับมีการพัฒนามาก

ทั้งนี้เนื่องมาจากนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มีความต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ เพราะนักศึกษาเห็นความสำคัญของกิจกรรมที่เป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาศักยภาพของนักศึกษา และเมื่อเข้าร่วมกิจกรรมแล้วมีความสุขสนุกสนานเพลิดเพลินและมีประโยชน์ต่อสุขภาพ

2. ศึกษากิจกรรมกีฬาและนันทนาการที่พึงประสงค์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

กิจกรรมกีฬาและนันทนาการที่นักศึกษาพึงประสงค์ ทั้งนี้เนื่องมาจากกิจกรรมกีฬาและนันทนาการที่นักศึกษาพึงประสงค์เป็นกิจกรรมที่นักศึกษามีความสนใจและให้ความนิยมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีมีสถานที่และอุปกรณ์มีความพร้อมสำหรับให้บริการ นักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีสามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ โดยกีฬาชนิดดังกล่าวเป็นกีฬาที่มีกำหนดในบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของเฉลิม สัตยเสวนา (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความต้องการกิจกรรมการกีฬาของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาพบว่านักศึกษาส่วนมากมีความต้องการด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกให้มีสนามกีฬาต่างๆ อยู่สภาพที่พร้อมใช้งานอยู่เสมอ

อุปกรณ์กีฬาต่างๆ มีคุณภาพ และได้มาตรฐาน อุปกรณ์กีฬาต่างๆ ที่ได้มาเพื่อบริการมีความเพียงพอ และอยู่ในสภาพที่สามารถนำไปใช้ได้เลย และมีความต้องการให้มีบุคลากรที่ให้คำแนะนำในการเล่นกีฬาหรือออกกำลังกายเป็นผู้ที่มีความชำนาญ เฉพาะด้านมากที่สุดและมีความต้องการด้านงบประมาณสนับสนุนให้มีการประชาสัมพันธ์ต่างๆ อย่างทั่วถึงมากที่สุด

3. พัฒนาตัวแบบกิจกรรมกีฬานันทนาการเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ตัวแบบกิจกรรมกีฬานันทนาการเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ในภาพประกอบที่ 1 อธิบายได้ดังนี้

3.1 กิจกรรมกีฬาที่นักศึกษาต้องการเข้าร่วม ในส่วนของกิจกรรมกีฬา มีดังนี้ ฟุตบอล, ฟุตซอล, ตะกร้อ, บาสเกตบอล, วอลเลย์บอล วัยรุ่น และกีฬาพื้นบ้าน เช่น ปั่นจักสีลัด แข่งเรือ ก่อและ แข่งขันนกเขาชวาเสียง และกิจกรรมนันทนาการที่นักศึกษาต้องการเข้าร่วม มีดังนี้ ดนตรี และร้องเพลง กิจกรรมนอกเมืองและกลางแจ้ง, ท่องเที่ยวทัศนศึกษา, นันทนาการทางสังคม, การพัฒนาสุขภาพ และกลุ่มสัมพันธ์ และกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้านเช่น ดิเกฮูลู รำตาลีก็ปัต ร้องอนาซีสรอเง็ง

ทั้งนี้เนื่องมาจากสาเหตุที่นักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีมีความนิยมในกิจกรรมกีฬาที่มีการแข่งขันในระดับสากลและกิจกรรมกีฬาพื้นบ้าน ซึ่งกิจกรรมกีฬาบางประเภทเป็นกิจกรรมกีฬาที่มีการจัดในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีอยู่

บ่อยๆ และรูปแบบการจัดมีความน่าสนใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรม เช่น ฟุตซอลสนามฉันทน์ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีได้จัดการแข่งขันเป็นประจำทุกปี ในการจัดการแข่งขันกีฬาสากลในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีควรส่งเสริมให้นักศึกษาได้ใช้ภาษามลายูในการนับคะแนนในการแข่งขันเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการต้อนรับผู้อาเซียนซึ่งเป็นภาษาที่นักศึกษาในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีใช้เป็นภาษาที่ 1 ในการสื่อสารในชีวิตประจำวันและมีหลายประเทศในอาเซียนที่ใช้ภาษามลายูหรือภาษาอาหรับในการสื่อสาร สำหรับกิจกรรมกีฬาพื้นบ้านเช่น การแข่งขันเรือก่อกและการแข่งขันนกเขาชวาเสียง และ ปั่นจักสีลัด เป็นกีฬาที่คนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคได้รับวัฒนธรรมมาจากมลายู จึงทำให้เป็นที่นิยมและปั่นจักสีลัดเป็นกีฬาที่มีการเริ่มต้นจัดตั้งเป็นสมาคมกีฬาปั่นจักสีลัดแห่งประเทศไทยที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีในปัจจุบันกีฬาปั่นจักสีลัดได้รับการบรรจุในการแข่งขันในระดับสากล ดังนั้นมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีควรส่งเสริมให้เป็นศูนย์กีฬาไทยมุสลิมเพื่อเป็นเครือข่ายศูนย์กีฬาตัวอย่างในการมีส่วนร่วมของชุมชนและนักศึกษาทุกศาสนาในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

3.2 หลักปฏิบัติของศาสนาและวัฒนธรรม

ทั้งนี้เนื่องมาจากสาเหตุการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาและนันทนาการของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีที่นับถือศาสนาอิสลามจะปฏิบัติตามคำสอนอย่างเคร่งครัด ดังนั้นในการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาจะต้อง

หลีกเลี่ยงกิจกรรมที่เข้าข่ายการพนันและเดิมพัน และไม่เชียร์หรือเข้าร่วมกิจกรรมที่ต้องห้ามในศาสนาอิสลาม สำหรับการแต่งกายของนักศึกษาที่นับถือศาสนาอิสลามผู้หญิงจะต้องใส่ชุดที่ปกปิดร่างกายท่อนบน สำหรับการแต่งกายนักศึกษาผู้ชายมุสลิมจะต้องใส่กางเกงที่ปิดถึงข้อเข่า และพึงหลีกเลี่ยงการเล่นกีฬาที่มีประวัติเกี่ยวกับความเชื่อหรือพิธีกรรมของศาสนาอื่น

3.3 วิธีการจัดกิจกรรมไม่ขัดกับหลักปฏิบัติของศาสนา

ทั้งนี้เนื่องจากสาเหตุนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีมีนักศึกษาจำนวน 8,000 คน และเป็นนักศึกษาที่นับถือศาสนาอิสลาม 80% ที่มีวิถีชีวิตและวัฒนธรรมในสังคมที่แตกต่างจากที่อื่นๆ ดังนั้นในการจัดกิจกรรมกีฬาจะต้องไม่ตรงกับเวลาที่นักศึกษาปฏิบัติศาสนกิจ การจัดกิจกรรมกีฬาและนันทนาการไม่ควรจัดในวันศุกร์ ช่วงการถือศีลอด และช่วงอารีรายอ ซึ่งเป็นช่วงที่นักศึกษาส่วนใหญ่ที่นับถือศาสนาอิสลามจะต้องปฏิบัติตามประเพณีปฏิบัติ และวัฒนธรรมของคนไทยมุสลิมอย่างเคร่งครัด

3.4 การให้ข้อมูลข่าวสารสำหรับนักศึกษาในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ทั้งนี้เนื่องมาจากการประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาได้รับรู้เกี่ยวกับรายละเอียดของการจัดกิจกรรมและประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมและควรปรึกษาหรือความรู้ในวิธีการปฏิบัติที่ถูกต้องในการเข้าร่วมกิจกรรมและอาจจะให้ผู้นำศาสนาเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักศึกษาที่จะเข้าร่วมกิจกรรม และจัดทำข้อมูลวิธีการเล่นกีฬาหรือหลักในการปฏิบัติในการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาหรือวิธีการเล่นที่ถูกต้อง

3.5 การสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีในส่วนของบุคลากร งบประมาณ อุปกรณ์ สถานที่ และการประชาสัมพันธ์

ทั้งนี้เนื่องจากสาเหตุนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีพบกับสภาพของปัญหาในการจัดกิจกรรมกีฬาเนื่องจากขาดบุคลากร ขาดงบประมาณ อุปกรณ์ และสถานที่ในการจัดกิจกรรมกีฬานักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีมีข้อจำกัดเนื่องจากมีโรงยิมที่รองรับนักศึกษาจำนวน 2,000 คน ปัจจุบันมีนักศึกษาจำนวน 8,000 คน ทำให้สถานที่ในการจัดกิจกรรมกีฬามีไม่เพียงพอ ดังนั้นมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีจะต้องพัฒนาสถานที่ อุปกรณ์ ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ให้มีสภาพสมบูรณ์ และมีปริมาณเพียงพอ สามารถรองรับการให้บริการได้หลากหลายชนิดในการจัดกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ ถือเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาองค์กร

สรุปตัวแบบกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ

ตัวแบบกิจกรรมกีฬาและนันทนาการเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ได้มีการจัดแบบทั่วไปและผสมผสานเชิงวัฒนธรรมกับกิจกรรมกีฬาและนันทนาการพื้นบ้าน อนาคตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีน่าจะเป็นสถาบันทางวิชาการควบคู่กับศูนย์การเรียนรู้เชิงวัฒนธรรมและศูนย์ฝึกต้นแบบของชุมชนที่ส่งเสริมและศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมกีฬาและนันทนาการพื้นบ้านที่คนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้นิยมเล่น คือ ปั่นจักสัลด

การแข่งขันเรือกอล์ฟและ การแข่งขันนกเขาขาวเสียง
การละเล่นพื้นบ้าน เช่น ลิเกฮูลู รำตาสีก็ปีต
ร้องอนาซีส ร้องเง้ง กวนอาซอร

ในการประกวดลิเกฮูลู อ่านคัมภีร์อัลกุรอาน
ร้องอนาซีส ในอนาคตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตปัตตานีจะเป็นศูนย์รวมองค์ความรู้ให้
นักศึกษาได้เรียนรู้ตามหลักสากลและพื้นบ้านให้
สอดคล้องกับการเข้าสู่อาเซียนที่มีประชากร 30-40
เปอร์เซ็นต์ ที่นับถือศาสนาอิสลามเช่นประเทศ
อินโดนีเซีย มาเลเซีย บรูไน และบางส่วนของ
ประเทศไทยซึ่งจะเป็นการเรียนรู้กิจกรรมกีฬาเชิง
วัฒนธรรมและกิจกรรมนันทนาการเชิงวัฒนธรรม
ให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตชุมชน

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ข้อค้นพบจากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นข้อมูล
พื้นฐานที่สำคัญต่อการวางแผนการจัดกิจกรรมกีฬา
และนันทนาการเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของ
นักศึกษาในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขต
ปัตตานีดังนี้

1. มหาวิทยาลัยควรเร่งพัฒนาสถานที่ให้
พร้อมสำหรับการจัดกิจกรรมของนักศึกษาเพื่อ
เสริมสร้างศักยภาพในการพัฒนากระบวนการ
จัดการเรียนรู้ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองโดย
การมีส่วนร่วมของนักศึกษาและควรปรับวิธีการจัด
กิจกรรมกีฬาและนันทนาการตามหลักปฏิบัติของ
ศาสนาและวัฒนธรรม เพื่อให้การส่งเสริมกิจกรรม
กีฬานันทนาการในเชิงรุกอันเป็นประโยชน์แก่นัก
ศึกษาในมหาวิทยาลัย

2. อุปสรรคในการดำเนินกิจกรรมกีฬาและ
นันทนาการ คือการขาดบุคลากรที่มีความรู้เฉพาะ

ทางการจัดกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ ประกอบ
กับความสำคัญของการสร้างเสริมความยั่งยืนของ
การจัดกิจกรรมกีฬาและนันทนาการของนักศึกษา
ดังนั้นผู้บริหารมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขต
ปัตตานี ควรเพิ่มศักยภาพหรือสร้างขีดความ
สามารถให้บุคลากรที่รับผิดชอบในการจัดกิจกรรม
กีฬาและนันทนาการอย่างต่อเนื่องด้วยกระบวนการ
จัดการความรู้ เพื่อให้บุคลากรของมหาวิทยาลัย
สงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มีทักษะพื้นฐาน
ในการจัดกิจกรรมกีฬาและนันทนาการที่เอื้อต่อ
การเรียนรู้ของนักศึกษาตลอดจนต่อยอดองค์ความ
รู้ที่ได้จากการจัดกิจกรรมไป เผยแพร่ แลกเปลี่ยน
กับองค์กรอื่นๆ อันจะนำไปสู่การมีส่วนร่วมกับองค์กร
อื่นๆ ในอนาคต

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ในการวิจัยเรื่องการพัฒนาตัวแบบกิจกรรม
กีฬาและนันทนาการสำหรับนักศึกษาในมหาวิทยาลัย
สงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ควรมีการนำ
ข้อค้นพบจากการวิจัยครั้งนี้ไปขยายผลด้วยการ
วิจัยแบบเจาะลึกเพื่อพัฒนาตัวชี้วัด (Indicator)
ระดับความสำเร็จของการมีส่วนร่วมในการจัด
กิจกรรมกีฬาและนันทนาการ แต่ละประเภท ด้วย
กระบวนการต่างๆ เช่น การศึกษารายกรณี (Case
Study) กรณีศึกษาที่ดีที่สุด (Best Practice) หรือ
การวิจัยเชิงปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม (Participation
Action Research : PAR) ตลอดจนนำรูปแบบที่
ได้จากการวิจัยไปทดลองใช้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กรกช อัตตวิริยะนุภาพ. ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนิตินักศึกษากับการพัฒนาตนเองของนิตินักศึกษาในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2550.
- กองกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. (2551). รายงานการประเมินตนเองประจำปีการศึกษา 2551.
- นิฟาริต ระเด่นอาหมัด. (2554). บทสัมภาษณ์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2545). เกณฑ์มาตรฐานกิจการนักศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ที.พี.พรินท์.
- ประคอง กรรณสูตร. (2538). สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รายงานประจำปีฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, 2553.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2550). แผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2, กรุงเทพมหานคร.
- สำเนา ขจรศิลป์. (2538). มิติใหม่ของกิจการนักศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2: การพัฒนานักศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยแสง
- Astin, A.W. (1991). *Four Critical Years: Effects of College on Belift, Attitude and Knowledge*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Cohen, John M.; & Uphoff, Norman T. (1980). *Rural Development Participation*. Ithaca: Cornell University
- Robbin, S.P. and Coulter, M. (2007). *Management*. New Jersey: McGraw-Hall.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An introductory analysis*. Tokyo: Harper